

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/265/2019
Identifikačné číslo spisu: 1114206131
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1114206131.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne GEOVRTY - DRILLROCK s.r.o., so sídlom v Žarnovici, Bystrická č. 901, IČO: 44 303 599, zastúpenej JUDr. Evou Michalenkovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Kuzmányho 5, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5C/166/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. februára 2019 sp. zn. 14Co/13/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 18. septembra 2017 č. k. 5C/166/2016-495 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci vo výške 141.402,41 € s príslušenstvom, a to pôvodne z dôvodu nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľky policajného zboru, následne z dôvodu nesprávneho úradného postupu prokurátorky Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom a prokurátora Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici. Zároveň súd prvej inštancie priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní, po ustálení skutkového stavu a právnom posúdení veci konštatoval, že žalobkyňa v spore nepreukázala splnenie prvej základnej podmienky pre priznanie uplatneného nároku na náhradu škody, a to nesprávneho úradného postupu prokurátorky Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom (ďalej len „okresná prokuratúra“) JUDr. M. X. a prokurátora Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) JUDr. Y. M.. Vo vzťahu k okresnej prokuratúre nekonštatovala nesprávny úradný postup nadriadená krajská prokuratúra a ani Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), a rovnako nesprávny úradný postup voči krajskej prokuratúre v danej veci nekonštatovala generálna prokuratúra.

1.2. Súd poukázal na to, že škodu možno považovať za škodu spôsobenú trestným činom až vtedy, keď

súd právoplatným rozhodnutím rozhodne, že k spáchaniu trestného činu došlo a obžalovaný je z trestného činu uznaný za vinného. Pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že ak by bolo obvinenie vznesené skôr, nedošlo by k zmareniu možnosti domôcť sa náhrady škody spôsobenej trestným činom, ide len o teoretické tvrdenie. Aj pokiaľ by vyšetrovateľ vzniesol obvinenie voči p. Z. skôr, alebo ho vzniesol proti p. Z., ešte by to neznamenalo, že sa vec skončí podaním obžaloby, že budú uznaní za vinných a že v odsudzujúcom rozsudku rozhodne súd aj o povinnosti nahradiť žalobkyni škodu v konkrétnej výške. Aj keď je pravdou, že v trestnom konaní bol podaný znalecký posudok znalcom Ing. Pavlom Šimom, zdôraznil, že znalec sa k právnym otázkam nevyjadruje (teda nevyjadruje sa o tom, či ide o trestný čin, či trestný čin bol spáchaný...).

1.3. Súd uzavrel, že v spore nebolo preukázané porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb, a to s poukazom na oboznámené konštatované listinné dôkazy a výsluch svedkov. Žalobkyňa si mohla v spore uplatniť len takú škodu, ktorá jej vznikla nesprávnym úradným postupom a ktorej vznik by bol v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom. Žalovaná nemôže niesť zodpovednosť za to, že spoločnosť ENGE tech, s. r. o., nezaplatila žalobkyni za vykonané dielo finančné plnenie, ktoré uvedenej spoločnosti fakturovala a nemôže niesť zodpovednosť za to, že následne došlo k predaju obchodného podielu. Žalobu preto ako nedôvodnú zamietol a o trovách rozhodol podľa pomeru úspechu vo veci tak, že plne úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 26. februára 2019 sp. zn. 14Co/13/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a vyslovil, že žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd vzhľadom na predmet sporu, ktorým bolo uplatnené právo na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. voči štátu, a to z dôvodu tvrdeného nesprávneho úradného postupu, konštatoval, že správne postupoval súd prvej inštancie, keď ako prvú skúmal prvotnú podmienku pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, teda existenciu nesprávneho úradného postupu. Nesprávny úradný postup zákon č. 514/2003 Z. z. v ust. § 9 konkrétne nevymedzuje, neuvádza bližšie, čo treba rozumieť pod nesprávnym úradným postupom. V ďalšom uvádzal, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Je bez akýchkoľvek pochybností, že nesprávnym úradným postupom preto môže byť akýkoľvek postup štátneho orgánu pri výkone jeho právomoci, ak pri ňom alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami. Nesprávnym úradným postupom je teda postup, ktorým štátny orgán (tí, ktorí plnia úlohy štátneho orgánu) poruší určitú konkrétnu povinnosť vyplývajúcu mu z právnej normy a postupoval inak, ako mu to prikazoval alebo umožňoval určitý všeobecne záväzný právny predpis alebo v rozpore s pravidlom vyplývajúcim z tohto právneho predpisu. V zmysle uvedeného potom predpokladom preto, aby súd mohol dôjsť k záveru, že postup prokurátora v preskúmvanej veci bol nesprávny, musí byť normatívnym vyjadrením určenie správneho úradného postupu a zistenie, že prokurátor nepostupoval podľa tohto postupu.

2.2. Ďalej uviedol, že predmetom tohto súdneho konania nie je posudzovanie trestnej činnosti uvádzanej konateľky, ale hodnotenie postupu prokurátorov v uvádzanom trestnom konaní. Teda vytýkanie súdu, že nezohľadnil v rozhodnutí tú skutočnosť, že žalovaná nepoprela skutkové tvrdenia ohľadne uvádzanej trestnej činnosti konateľky Z. a C.. Z., bolo pre toto súdne konanie nadbytočné a nesprávne, nebol dôvod, aby sa súd prvej inštancie takýmto spôsobom s týmito tvrdeniami žalobcu vysporadúval. Odvolací súd opätovne upriamil pozornosť na predmet sporu, s ktorým súvisia prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, teda náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu a nie posudzovanie trestnosti konania uvádzaných osôb. Rozhodovanie súdu o nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nemôže byť ďalším opravným prostriedkom voči rozhodnutiu orgánov činných v trestnom konaní, a preto ani nemožno očakávať, že všeobecný súd v civilnom sporovom konaní bude prehodnocovať správnosť záverov, ku ktorým dospeli orgány činné v trestnom konaní. Odkazy žalobkyne na závery znaleckého posudku boli rovnako

bezzákladné, navyiac znalec sa nemôže vyjadrovať k právnym otázkam, môže sa vyjadrovať k odborným otázkam, na ktoré bol za znalca ustanovený.

2.3. Podľa názoru odvolacieho súdu bez významu pre posudzovanie existencie nesprávneho úradného postupu bolo tvrdenie žalobkyne o tom, že pôvodný dlžník žalobkyne ENGE tech, s. r. o., bol minimálne od júla 2013 v úpadku, že sa proti nemu viedlo viacero exekučných konaní a spoločnosť nemala žiadne reálne sídlo, čím žalobkyňa mienila preukázať, že objektívne nemohla vymôcť svoju pohľadávku od tejto spoločnosti, nakoľko bola vytunelovaná konaním L. Z.. Rovnako bez právneho významu je aj poukaz na to, že Okresný súd v Pezinku zamietol tri žaloby žalobkyne s odôvodnením, že bývalá konateľka (L. Z.) zodpovedá za škodu výlučne voči spoločníkom obchodnej spoločnosti, nie je zodpovedná voči tretím osobám, teda žalobkyňi. Výsledok týchto obchodnoprávných súdnych konaní nenasvedčuje tomu, že by prípadne preukázaný vznik škody žalobkyňi bol v príčinnej súvislosti s uvádzaným nesprávnym úradným postupom okresnej a krajskej prokuratúry. Posudzovanie týchto otázok - vznik a výška škody a príčinná súvislosť - by bolo dôvodné len za preukázania nesprávneho úradného postupu.

2.4. Ďalej uviedol, že z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania, aj keď podľa § 2 ods. 3 Trestného poriadku je prokurátor povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel. Posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky pre začatie trestného stíhania v konkrétnej veci, a to na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení, alebo zistených preverení trestného oznámenia, je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Osobe, ktorá trestné oznámenie podala, však nevzniká právo na začatie trestného stíhania. Preto ani nemôže existovať príčinná súvislosť medzi žalobkyňou označeným postupom okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry a uvádzanou škodou, ktorá jej vznikla nezaplatením jej pohľadávky zo strany jej odberateľa, a to uvádzaným nezákonným konaním konateľky, resp. aj spoločníka predmetnej obchodnej spoločnosti.

2.5. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru v otázke preukázania, resp. nepreukázania tvrdeného nesprávneho úradného postupu žalovanej, a preto správne žalobu na náhradu škody zamietol z uvedených dôvodov (nepreukázanie základného predpokladu pre priznanie tohto nároku, ktorým je preukázanie tvrdeného nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní).

2.6. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že úspešnej žalovanej priznal voči žalobkyňi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Žiadala, aby dovolací súd napadnuté odvolacie rozhodnutie v spojení s prvostupňovým rozsudkom zmenil a zavial žalovanú zaplatiť jej 141.402,41 € s bližšie uvedeným úrokom z omeškania a náhradou trov konania.

3.1. Celý - počtom strán rozsiahly - obsah dovolania sa týkal polemiky žalobkyne s právnymi závermi odvolacieho súdu, spochybňovania správnosti jeho rozhodnutia a kritiky prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci. Žalobkyňa kritizovala výklad ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. odvolacím súdom, ktorý považovala za svojvoľný a arbitrárny; tu poukázala na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky [III. ÚS 341/2007, IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/2006 a III. ÚS 264/2005 (ďalej len „ústavný súd“)] a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [4Cdo/24/2004 (ďalej len „najvyšší súd“)]. Kritizovala neuvedenie príslušnej súdnej judikatúry zo strany nižších súdov, interpretovala viaceré ustanovenia Trestného poriadku vo väzbe na popis - z jej pohľadu - rozhodných skutkových okolností posudzovanej veci. V súvislosti so škodou poukázala ešte na rozhodnutia ústavného súdu II. ÚS 165/2012 a najvyššieho súdu 1Obo/16/2006.

3.2. Konkrétne žalobkyňa namietala tri chybné odvolacím súdom vyslovené závery, že

(i) „nemožno očakávať, že všeobecný súd v civilnom sporovom konaní bude prehodnocovať správnosť záverov, ku ktorým dospeli orgány činné v trestnom konaní“ (bod 14 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia). Podľa názoru žalobkyne uvedeným konštatovaním odvolací súd odmietol rozhodovať o podanej žalobe, hoci právny inštitút „nesprávny úradný postup“ je inštitútom občianskoprávnym, o ktorom rozhodujú občianskoprávne súdy na základe žaloby podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.,
(ii) jej požiadavka v súvislosti s § 151 ods. 1 a 2 CSP uplatnená v odvolaní podľa názoru odvolacieho súdu predstavuje „extenzívny a formalistický prístup k posudzovaniu skutkových tvrdení a odvolací súd

ho považuje za neudržateľný a nepoužiteľný“ (bod 16 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia) a (iii) žalobkyňa nepreukázala „existenciu práva, ktorého porušenie namieta a že žalobcovi, ktorý podal ako poškodený v trestnom konaní trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania a že ... ani nemôže existovať príčinná súvislosť medzi žalobcom označeným chybným úradným postupom prokurátorov ... a žalobcom tvrdenou škodou“ (bod 17 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobkyňa v obsiahlom dovolaní nekonkretizovala, v čom sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe dovolacieho súdu (neuviedla rozhodnutia, od ktorých sa mal odkloniť), ani neuviedla, ako mala byť táto otázka riešená. Poukázala na správnosť záverov nižších súdov a navrhla dovolanie odmietnuť.

5. Žalobkyňa vo svojej reakcii k stanovisku žalovanej v podstatnom uviedla, že na judikatúru ústavného a najvyššieho súdu v dovolaní poukázala.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 „CSP“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

9. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v

nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

14. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. V neposlednom rade je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

15. Žalobkyňa v podanom dovolaní podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nesúhlasila s tromi odvolacím súdom vyslovenými názormi [pozri bod 3.2(i), (ii) a (iii)].

16. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

17. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Pokiaľ dovolateľ neoznačí alebo nesprávne označí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (2Cdo/203/2016, 3Cdo/28/2017, 4Cdo/14/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017, 8Cdo/50/2017 a 8Cdo/141/2017).

18. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pritom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu. Pokiaľ dovolateľka nevysvetlí, ktoré rozhodnutie treba považovať za „skorší prípad“, dovolací súd nemá podklad pre takéto posudzovanie (nemôže posúdiť, či skutočne došlo k dovolateľkou tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže prikročiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

19. Pre úplnosť treba uviesť, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho

súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva (3Cdo/6/2017, 3Cdo/165/2018, 6Cdo/79/2017). Pokiaľ sa riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odkloní od právnych záverov prijatých týmito súdmi, nemôže ísť o odklon relevantný v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

20. Žalobkyňa (kvalifikovane zastúpená advokátkou, pozn.) v súvislosti s ňou namietanými troma názormi odvolacieho súdu [pozri bod 3.2(i), (ii) a (iii)] explicitne neuviedla žiadne dovolacie rozhodnutie predstavujúce ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), od ktorého sa mal odvolací súd odkloniť. V ďalšom texte podaného dovolania už dovolateľka v súvislosti a arbitrárnosťou a svojvoľnosťou odvolacieho rozhodnutia poukázala na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/24/2004 a ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 341/2007, IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/2006 a III. ÚS 264/2005 a v súvislosti s inštitútom škody na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obo/16/2006.

20.1. Pokiaľ dovolateľka argumentuje rozhodnutiami ústavného súdu (body 3.1. a 20.), vo všeobecnosti platí už uvedené v bode 19 in fine, t. j. že v súvislosti s rozhodnutím ústavného súdu nemôže ísť o odklon relevantný v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Na strane druhej z obsahu označených rozhodnutí ústavného súdu ani nevyplýva žiadna konkrétna skutková a právna súvislosť s právnym posúdením troch - dovolateľkou označených - otázok odvolacím súdom [pozri bod 3.2(i), (ii) a (iii)].

20.2. V súvislosti s rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/24/2004 dovolateľka poukázala (iba) na tam uvedenú všeobecnú definíciu nesprávneho úradného postupu, s ktorou však v okolnostiach danej veci súhlasili aj nižšie súdy (pozri bod 12 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia). Podľa názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd preto svojimi relevantnými právnymi závermi, na ktorých založil svoje rozhodnutie, neodklonil od uvádzaného rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/24/2004, a to bez ohľadu na to, či toto rozhodnutie je alebo nie je možné považovať za ustálenú prax dovolacieho súdu, resp. či toto rozhodnutie súvisí s troma otázkami formulovanými dovolateľkou [pozri bod 3.2(i), (ii) a (iii)]. Pokiaľ dovolateľka poukazovala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obo/16/2006 (ako sa prejavuje skutočná škoda - str. 13 dovolania), dovolací súd konštatuje, že odkaz na toto rozhodnutie najvyššieho súdu v ničom neopodstatňuje tvrdenie žalobkyne, že zo strany odvolacieho súdu došlo k odklonu relevantnému v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Uvedené rozhodnutie je prima facie založené na iných skutkových a právnych súvislostiach, ako v teraz posudzovanej veci.

21. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, podľa ktorého žalobkyňa neopodstatnene namieta, že odvolací súd sa riešením otázky, ktorú nastolila v dovolaní, odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe prezentovanej rozhodnutiami najvyššieho súdu, ktoré označila v dovolaní. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevyplýva.

22. Okrem troch formulovaných otázok [bod 3.2(i), (ii) a (iii)] žalobkyňa v ďalšom texte dovolania prevažne polemizovala s právnymi závermi odvolacieho súdu, spochybňovala správnosť jeho rozhodnutia a kritizovala prístup odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci (bod 3.1.). V tomto ohľade však z obsahu podaného dovolania nevyplýva vymedzenie právnej otázky, ktorú odvolací súd vo svojom rozhodnutí nesprávne právne posúdil, ani konkretizácia predpokladov prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, a teda či sa mal odvolací súd pri riešení vymedzenej právnej otázky odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (písm. a/) s poukazom na konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu, či je naopak vymedzená právna otázka rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne (písm. c/) s poukazom na konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu alebo uvedenie, že vymedzená právna otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená (písm. b/).

23. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

24. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobkyne odmietol sčasti podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP, sčasti podľa § 447 písm. f/ CSP.

25. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalobkyne na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.